

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

I ante O

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

Xenagoram secutus 14. Metamorphoseos, cecinit: Inarimen, Prochytemq; legit, stentiq; locatas Colle Pithecusas, habitantur nomine dictas. Quamquam Plin. lib. 3. ait: Inarime dicta, Græcis Pithecusa, non à simiarum multitudine, ut aliqui existimavere, sed à figulinis doliariorum.

Inatus, *Ἰνάτος*, urbs Cretæ, alii montem & fluvium esse dicunt, in quo colatur Ithia Inatina, Steph.

Incubi, vide motu genus in APPELL.

Indara, *Ἰνδάρη*, Sicavorum civitas, Steph.

India, *Ἰνδία*, *Ἰνδία*, Ger. *Indien* in *große und heilige Lande* s'choff in *Asien*.] Regio Orientalis, Asia terminus, quæ tam vasta perhibetur, ut eam tradant esse tertiam partem omnium terrarum. Pomponius scribit tantum spatium litoris eam occupare, quantum per sexaginta dies, noctesq; vicissitudibus cursus est. Tradunt in ea fuisse quinq; millia oppidorum, quorum nullum comminus fuerit. Nomen habet ab Indo flumine, in quem ab Occidentali plaga definit, qui solus præter Nilum crocodilos creat. A Septentrione Tauri jugis: ab ortu Eo pelagoià Meridie suo: hoc est, Indico clauditur. Gemmis abundat, capricans & elephatos procreat. Arborea habet semper frondentes, tellus bis fruges in anno ad maturitatem perducit Piper, calamum aromaticum, & cinnama ad nos mittit. Indis propè gentium soli nunquam emigravere finibus suis. Illic binæ ætates, lenes auræ, temperies coeli, ubertas soli, aquarû abundantia: quæ omnia faciunt, ut majora in India, quam in cæteris regionibus nascantur animalia. Ab India sunt adjectiva, *Indus*, *Inde*, & *Indicus*, *Indice*.

Indus, *Ἰνδός*, Ger. *Ein großer Fluß in Indien so dem ganzen Lande den Namen gegeben hat.*] Fluvius Orientis, secundum Gangem longe maximus, Indum ab Occasu alluens à quo tota ea regio nomen accepit. Hanc in jugo Caucasii montis, quod vocatur Paropamisus, a dextris Solis ortum effusum ajunt, in seq; x x annes recipere: de quo Atrianus de rebus gestis Alexandri, lib. 3.

Ingevones, latissimi Germaniæ populi in Sicambros, Teutonios & Cauchos divisi, teste Plin. lib. 3. cap. 14.

Ingauni, Liguriz populi fuerunt, qui Albimganum oppidum in ora Ligulica condiderunt.

Ingeniculus, Signum in caelo, quod Græco vocabulo *Ἰνγενικὸν* nominant, fimbrius lib. 6. Ingeniculus, qui & Engonatus, in extremis partibus oritur Hoc lydere nati, crunt mendaces, fugaces, callidi. Hic est Hercules (ut Higinus docet) qui dextro genu nixus, sinistro pede capitis draconis dexterâ partem opprimere conatur.

Ingolstadtum, Nonci urbs ad Danubium sita.

Ino, *Ἰνώ*, Nomen Cadmi & Hermiones filie, uxorisq; Athamantis Thebarû Regis, & Liberi patris nutricis. Eadem, Cicerone teste, est quæ Leucothea, *Λευκοθεα*: à nobis verò *Matuta*, & *Aurora* dicitur. Ovid. in Fast. Leucothee Graiis, Matuta vocabere nostris. Vt aut is lib. 3. Metam. refert, Ino cum Melicerta filio propter timorem, de scopulo se præcipitem misit in mare, amboq; facti sunt dii marini, illa Leucothea: Melicertes, Palemon (qui & Portunus) vò cari sunt.

Insubres, Populi Cisalpinæ Gallie, cujus civitates sunt, Mediolanum, Ticinû, Placentia, Cremona, Lauda, Novaria, Vercellæ, Comum. *Ἰνσούροι*, Vulgò *Lombardi*. Ger. *Die Wälder in Lombardien vnd Neuhamb/Paver.*] Cic pro Corn. Balbo: Fœdera Germanorum, Insubrium, Helvetiorum, Insubrium, Ger. Strab. lib. 5. Insubres hæc etiam ætate sunt, qui Mediolanû metropolim habuere. Ea quidem pridem vicus erat: omnes enim viciniam habitabant) hæc verò tempestate eximie dignitatis trans Padum civitas est, quodammodo Alpibus finitima.

Interamnâ, *Ἰντεράμνια*, Vulgò *Teramo*, Urbs Umbriæ: ita dicta, quod à inter duos amnes sit constituta.

Intrium, *Ἰντρίον*, Ger. *Inspruck*.] Oppidum in finibus Vindeliciæ, non procul ab Alpibus, cujus meminit Ptolemæus lib. 2. cap. 13. Idem esse putatur cum eo, quod hodie *Omnipontem* nominant.

Inuis, Pan. *Ἰνυίς*, Ger. *Macrob Saturnal lib. 1. cap. 22.*

Inylius, *Ἰνυλίος*, urbs Aegypti prope Casium montem, Steph.

Io, *Ἰώ*, *Ἰώ*, Ger. *Ein Tochter Inachi vnd methes Jupiter gebiet hat / die auch heisch / als sie in Egypten kommen ist vnd gefordert ist gemennet: vnd für ein Göttin gehalten worden.*] Filia Inachi fluvii traditur à Poëta, à Iove adamata, quam ob interventû Iunonis, ne agnosceretur, Iupiter in Iuvenam transformavit: Iuno tamen suspicata id quod res erat, vaccam eam à Iove sibi donari postulavit: quam quum accepisset, apposuit ei cultodem Argum centoculuma: à quo quum molestissima custodia premeretur, ægrè id ferens Iupiter, per Mercurium cum interfectodum curavit. Quamobrem indignata Iuno, oculum pellici immisit, cuius aculeis exagitata, in Aegyptum usq; per fugit: ubi implorato Iovis auxilio, pristinam formam recuperavit, Regiq; Osiridi nupsit: Aegyptiisq; omnibus ad eò chara

fuit, ut post mortem dea habita sit, quam illi Isidem appellarunt: sacraq; ejus Iliaca, quibus anser immolari consuevit. Vide hanc fabulam latius apud Ovid. lib. 1. Metam. q. Est & Io, Thessaliæ fluvius, juxta Oxintam civitatem in Peneû illabens. Autor Strabo lib. 9.

Iobacchus, *Ἰοβάκχος*, Bacchi cognomen, *Ἰὼς ἡ Βακχῶ*: id est, à voce & clamore.

Iocasta, *Ἰοκάστη*, Oedipi mater fuit, filia Creontis Thebanorum Regis, & uxor Laii, quæ post mariti necem, Oedipo filio imprudens nupsit, ex quo Eteoclem & Polynicem genuit: qui quum se mutuis vulneribus confecissent, ipsa quoq; sibi manus intulit. Vide Stat. lib. 2. Theb.

Iol, *Ἰώλ*, Ptolemæo, Mauritaniz Cafariensis urbs, Iobæ olim Regia, à Diyo Claudio coloniæ jure donata, deductis eò ejusdem jussu veteranis, & in honorem D. Augusti Cæsaris appellata. Autor Plin. lib. 5. cap. 2. & Strabo lib. ult.

Iolcos, *Ἰωλκός*, Stephano, Oppidum est Magnesiæ (quæ est regioncula Thessaliæ ab Ortu annexa inter Pelion & Ossa montes ad sinum Pelagicum, quem & Iolciacum ab hujus oppidi nomine appellat Ovid. 7. Metam.

Iolus, *Ἰώλος*, Iphicli filius fuit, qui Herculi hydram interficienti adfuit, ferroq; candenti cruore resinxit atq; cohibuit. Hic quum ad decrepitam ætatem pervenisset, Hercules precibus juventuti restitutus est: ut fabulatur Ovid. 4. Metam. - dubiq; leges lanugine malas Ore reformatus primos Iolus in annos. Hercule verò vita functo, pletoisq; ex filis ejus in Sardiniam insulam adduxit, ibiq; cum incolis, qui natione Tusci erant, promiscuè habitavit, ut tradit Strabo lib. 5.

Iole, *Ἰώλη*, Euryti Oechaliæ regis filia fuit, ab Hercule adamata, quam quum Eurytus jam victus ei tradere recusasset, licet certaminis lege debitam, ira accessus Hercules, Eurytum interfecit, orbemq; direpta, Iolen abduxit: posteaq; Hillo filio suo uxorem tradidit. Ovid. lib. 9. Metam. - at longis anxia curis Argolis Alcimene questus ubi ponat aniles, Cui referat nati tellatos orbis labores, Cuive suos casus, Iolen habet, Herculis illâ Imperio, thalamoq; receperat Hyllus.

Ion, *Ἴών*, Orchomenis filius ex Chio insula, Poëta tragicus & Lyricus, & Philosophus: cujus scripta commemorantur à Suida. q. fuit & alter Ion, Xuthi filius, à quo Pelasgi Aegialces, qui Achiam Peloponnesi regionem incolabant, Iones primum appellati sunt, teste Herod. lib. 7.

Ionæ, *Ἰωνία*, civitas Palæstina, quæ alia Gaza: sic dicta, quod Io illic capulenti, & manserit, Steph. qui rursus in Ionio mari ab hac urbe dicto, vaccam ejus iugine esse meminit Ione, apud eundem, Antiochia ab Archis habitata juxta Phadnen.

Ionice, *Ἰωνία*, Ger. *Ein schön Lande s'choff in milderem Asien / zwischen Caria vnd Aælia gelegen / in welcher vnder andern Stetten auch Ephesus gelegen ist.*] Asia minoris regio, media inter Cariam & Aæliadem, tum caeli bonitate, tum situs comodate nulli regionè posthabenda. Hujus incolæ dicti sunt Iones, *Ἴωνες*, ab Ionibus Græciæ populis oriûdi, quorum olim duodecim præcipuè fuerunt civitates decem in continentia sitæ, Miletus scilicet, Myus, Priene, Ephesus, Colophon, Lebedus, Teos, Clazomenæ, Phocæa, Erythra, & duæ in insulis, Chios, & Samos. Vide Herodot. lib. 1.

Ionicus, a. um. pen. cor. Quod est ex Ionis: *Ἰωνικός*.] ut Ionica lingua inter quinq; Græcorum linguas nobilissima. Motus Ionicus. Horat. lib. 3. Carm. Ode 5. Motus doceri gaudet Ionicos Matura virgo, & fingitur artubus lam nunc, & inerbos amotes De teneto medicatur unguis.

Ionius, a. um. *Ἰωνίος*.] ut Fluctus Ionius. Virg. 3. Aen. Nec potis Ionios fluctus æquare sequedo. Vnde Ionicæ. Luca. lib. 3. Illyris Ionias vergens Epidaurus in undas. q. Ionium mare. *Ἰωνίον πλάγος*. Ger. *Das Meer so sich oberhalb dem Adriatischen Meer ausbreitet zwischen Sicilien vnd Creta*] dicitur ea pars maris Mediterranei, quæ supra fauces Adriatici inter Siciliâ & Cretam expanditur: ut non obscure innuit Plin. lib. 4. cap. 11. quæ ait Ionium mare à Græcis in Siculum & Creticum dividi. Sûnt qui Isthmum Peloponnesiacum Ionii & Aegæi maris terminum faciût. Ptolemæus in descriptione Macedoniæ eam quoque partem sinus Adriatici quæ Macedoniæ oram ab Occasu alluit, Ionio mari attribuit, eiusq; terminos, Dyrrachio sive Epidamno urbe, & Pylichno fluvio circumscribit. Restius Plinius, ceteriq; Acroceranion promontorio Ionium mare ab Adriatico dirimunt. Quod autem ad nominis rationem attinet, nõ satis convenit inter scriptores: Didymus enim dictum existimat ab Ionis quodam Dyrrachii filio, quem Hercules quum imprudenter occidisset, in mare projecit, ut memoriâ ejus propagaret. Solinus ab Ionis, extrema Italiæ regionula dictû mavuit. Lycophron ab errore Ius, Inachi filia: alii ab Ionum naufragio: nonnulli ab Ione quodam Adriæ patre, qui deinde mari Adriatico nomen fecit.

Iopas, *Ἰώπας*, Africae regulus, unus ex prociis Didus: cujus meminit Virg. lib. 1. Aen. - cithara citharus Iopas Personat aurata.

Iopis, *id est* regio Laconia, Steph.
 Ioppe, *id est* *Ἰοππὴ*, *id est* *Ἰοππὴ*, Ger. *Ein Ort in Palästina am Meer gegen die Stadt Jaffa*. Vulgo *Ἰοππὴ* dicitur. Vrbis est in maritima Palästina; quae (ut quidam volunt) regia fuit Cephei Andromedae patris. Haec, referente Solino in Collectaneis, & Plin. lib. 3, fuit antiquissima omnium urbium in universo orbe, ut pote ante diluuium condita. Quod & ostendit saxum, quod vinculo suo Andromedae vestigia adhuc retinet, quam expositam deluxit (ut ait Solinus) non ita ut rumor circumstaret. Nonnulli verò alii non Ioppen Palästina; sed aliam Iopie urbem fuisse dicunt, ubi Andromedam marinae deluxit fuit exposita. Ovid lib. 1. de Arte amandi: Periclus Andromedam dignis potavit ab Iopia. Et Sappho ad Phaonem: Candida si non sum, placuit Cepheia Perico, Andromedae, patris fusca colore sum. Sunt tamen qui credant, eam in Aethiopia Iudica fuisse natiua: circa Ioppen tamen Palästinae urbem deluxit marinae fuisse expositam.

Iordanis, *id est* *Ἰορδάνης*, Ger. *Ein Fluß in Syrien*. *Ἰορδάνης* dicitur. Fluvius in Iudaea eximie suavitatis. Perream a reliqua Iudaea dirimens, ut auctor est Plin. lib. 3. cap. 5. Oritur ad radices Libani duobus fontibus: alteri est nomen Ior, alteri Dan: qui simul iuncti Iordanis nomen efficiunt.

Ios, *id est* *Ἰώσ*, insula est in mari Myrto, una Sporadum, distans à Naxo XIIII M. passuum, qua sepultus est Homerus, oraculo iubeat: quoniam mater ejus es lo foret: ipse verò certa matre, incerta esset patri. Vide Plin. lib. 4. cap. 12.

Iospica, Oppidum in ora Liburnia, apud Plin. lib. 3. cap. 21. Prolemachus Lopicam appellat.

Iotapata, urbs, sive Iotapata, *id est* *Ἰοταπάτα*, Stephano. *Ἰοταπάτα* oppidum apud Iosephum lib. 7. Antiquit.

Iovianus Pontanus, Poeta, multa scripsit tum prosa oratione, tum carmine.

Iovinianos, *id est* *Ἰοβινιανός*, Divus Maximianus voluit vocari, qui se fortiter in Illyrico gessisset.

Ipana, urbs circa Carthaginem, *id est* *Ἰπανα*, Steph.

Iphares & Teledonius, filii fuerunt Periam, quos illi uno partu Peridia dea nymphe enixa est, quam ipse Iustinus in venatione compressit: ac postea verò in bello Troiano ab Aquilochi Nestoris filio sunt occisi.

Iphidamant, *id est* *Ἰφιδάμαντας*, & Lysippe filii, fuerunt Pionii Argivorum regis, quibus alii Mirram & Euryaleni addit: quae quum ad lunonis templum venissent, deum contumelios affecterunt, patri sui domum divinitus templi Iunonis: vel ut alii ferunt, formam suam deae pulchritudini praeferebant, à Iunone in formam veris fuerunt, ut putarent se esse vaccas. Ad quas curandas accersitus est Melampus, cui pater regni partem, & alteram filiam, quam vellet, nuptiarum promisit. Placata igitur per supplicationem, & hostias Iunone Melampus Praenidas à morbo curavit, & Iphidamantem uxorem duxit. Hoc nomine appellatur etiam à Lucr. lib. 1. Iphigenia Agamemnonis filia, ex Clytemnestra: Aulide quo pacto Tiryni virginis à Iphidamanti turpavit sanguine foedè.

Iphiclus, pen. corr. sive Iphicles, *id est* *Ἰφικλῆς*, Suidæ, fuit Amphitryonis & Alcmenae filius, eodem partu cum Hercule editus, Iolai patris sepulcrum habet Arcadiae urbem, ut scribit Pausanias. Servius: Hercules natus est cum Iphiclo Amphitryonis filio: sed quum Iuno duos serpentes immisisset Herculi: Iphiclus de curis terrore lapsus, suo vagitu excitavit patentes: qui quum surrexissent, viderunt Herculem argentem manibus angues immittos ei novercaibus odiis. Fecerunt & alii huius nominis.

Iphicrates, *id est* *Ἰφικράτης*, teste Aemilio & Plutarcho, vir Atheniensis non tantum magnitudine rerum gestarum, quam disciplina militari nobilitatus. Hic primus omnium in spoliis bello capris nomen suum inscripsit, quum antea civitatis nomen modo inscriberetur. Auctor Suidas.

Iphidamas, *id est* *Ἰφιδάμας*, teste Homero lib. 11. Iliad. Antenoris filius fuit, corpore lato atq; procerò, ab Agamemnone in bello Troiano interemptus.

Iphigenia, *id est* *Ἰφιγένεια*, Agamemnonis & Clytemnestrae filia fuit: de qua ita fabulantur poëtae: Quum Agamemnon in Aulide cervum Dianæ ignarus occidisset, dea irata ventorum flatibus amovit, ut Graeci navigare non possent. Quapropter cum oraculum consulerent, responsum est: Agamemnonis sanguine deam esse placandam. Mors igitur Vlysses Iphigeniam a matre abduxit, Achilli eam in primum simulavit: quidquid iam immolanda esset, dea ejus miserata, cervam pro ea suppositam: virginem autem in Tauricam regionem transtulit, ubi à Thoante Rege eiusdem deae sacris praefecta est, quae humano sanguine fieri solebant. Quò quum postea Orestes Patris agitarus, & ab incolis captus venisset, iamq; esset immolanda, à forte agnitus & liberatus est: cuius huius non multò post, occiso Thoante Rege auferit, ablato scilicet Dianae simulachro, in

lignorum fauce abscondito, propter quod illam Valselidem vocant. Tandem venerat in Italiam, & in Aulide gentile simulachrum locaverunt, ad scitò dea indigni templo.

Iphimeditia, pen. prod. *Ἰφίμηδιττα*, Vxor fuit Alecti, quae composita à Neptuno filios geminos peperit, Otum & Ephialtem, qui singulis mensibus novem digitorum longitudine statura suae adiciebant: quumq; paucis annis in summa corporis molem excessissent, una cum ceteris gigantibus adversus superos bellum moventes, Apollinis & Dianae telis occisi sunt.

Iphinothus, *id est* *Ἰφινόθος*, Vnus ex Centauris, apud Ovid. 12. Metam. Iphinothus Puer fuit formae venustate conspicuus: qui quum Anaxaretem puellam efflammaret, nec illi ejus amor responderet, impatientia amoris vitam laqueo sibi invenit. Quumq; iam ad sepulturam esset, Anaxarete è fenestra profudit, in saxum mutata est. Vide Iustinus hanc fabulam apud Ovid. 14. Metam. & Fuit item Iphis, puella quaedam Ceteris ex Phasio oppido, Lygdi & Teledusa filia, quam mater in loco uno (qui, si filia sibi nasceretur, occidit eam imperata) simulavit, tu educaverat. Quae ratione quòd à matre potest in partum fecisset, Lygdius Ianthem puellam ei deposuit. Quapropter inops confusa Teledusa, huius novissimum imperium, quae Ianthem nuptiarum die Iphidem transformavit in marem. Vide Ovid. lib. 9. Metam.

Iphitus, *id est* *Ἰφίτης*, Filius Praxionidis, sive Harmonis, qui primus Olympica instituit. Iphitus item filius Euryi Oechalici, quae filius fuit, & frater Iolae, quum Hercules è turri praecipitatus, & alius fuit Trojanus, de quo Virg. lib. 2. Aen. anclitatus de Iphitus & Pelias mecum.

Ipnus, *id est* *Ἰπνός*, quam alii Ipnem vocant, urbs Locorum Graecorum, Stephanus.

Ipnus, *id est* *Ἰπνός*, vel Ipnosis, Parva Regio in Samo, ubi Ipnosis Ipnosis templum erat, Steph.

Ipsicuri, *id est* *Ἰψικυρί*, populi Lugunae, Steph.

Iraphiotes, Vide IRAPHIOTES.

Irene, insula *id est* *Ἰρένη*, vide CALABRIA.

Irethia, *id est* *Ἰρέθια*, vicus in Tribu Acamantide, Steph.

Iria Flavia, Oppidum est Caprorum, in ora Occidentali Tarracoenensis Hispaniae, cujus meminit Ptolemaeus lib. 2. cap. 4. & est à Iria Taurinorum oppidum, non procul à Dentonibus meminit idem Ptolemaeus lib. 3. cap. 1.

Iripini, Populi erant ad Soractem montem: ita appellati ab Iripo, quo nomine Samitae lupum appellant, sive quòd Iripin ducent, secuti, sedes suas deserentes, ut fellis traxerit: sive quòd more luporum ex rapto viverent. Hoc Servius Hispanos vocat per aspirationem in prima syllaba.

Iris, *id est* *Ἴρις*, Mendicus fuit Iphiclus, afflicta pro comitibus Protopex, quum Vlysses domum reverfus pugno interfecit Homer. 12. Odys. Huius paupertas abicit in proverbium, ut hominem ex mendicantibus Iripin paupertatem dicimus. Ovid. Ius est Iripin, qui non dicitur Iripin erat.

Iris, *id est* *Ἴρις*, Vrbis Thellae, civis Irotis, *id est* *Ἰροτῆς*, Steph.

Iris, *id est* *Ἴρις*, Vrbis à Babylone itinere dierum octo distans, apud quam est in fluvio, in Euphrate influente quo dicitur in edificatione muros Babylonis submisisse. Auctor Herod. lib. 1.

Iris, *id est* *Ἴρις*, sive (ut in quibusdam exemplaribus legitur) Iria, vicus est in meridionali latere Britanniae insulae. Vulgo ex Ptolemaeo lib. 3. cap. 3.

Iris, *id est* *Ἴρις*, cum à diphthongo, Nomen Rhetoris poëtae & philosophi, quem Philostratus in vita Iosophi dicitur. Alysium fuisse tradit. Cuius hoc fuit inventum, cuiusvis rei argumentum in dicitur contrahere compendium.

Iris, *id est* *Ἴρις*, Filius fuit Belleophontis & Arhimenes, qui quum esset bellum inter Lycios & Solymos, contra Solymos pugnant occisus est.

Iris, pen. prod. Vulgo *Ἰρις* Fluvius Flaminiae, propinquus Caesena, ut Strabo lib. 3. scribit. Lucanus lib. 2. Crudum rapax & iunctus Iripis fluvio.

Iris, pen. corr. Vulgo *Ἰρις*, Ger. Ein Fluss in der Gegend von Orange gegen Diderang ob der Stadt Wasen in der Gegend von Nedan. Fluvius à Allobroges, non procul à Conensio monte in Rhodanum influens. Vide Plin. lib. 3. cap. 4.

Iris, *id est* *Ἴρις*, Ger. Ein Landstrich bei den mündenden Iripin in der Gegend von Caesena nahe bei dem Berg Taurin. Regio est Asiae minoris, proxima Ciliciae ad Taurum montem, quae Publius Servilius cognomento Iripinus subegit, & multas piratarum munitiones, quae in ora maritima erant, auferit. Haec Strabo libro 12, qui se Servilium vidisse scribit. Fuisse autem traditur fortunae aded cecidit, ut publice sanctorum clarus.

Iris, populi Mauriam tenentes.

Iris, Flaminiae fluvius est, qui accepto Napi, non procul à Caesena